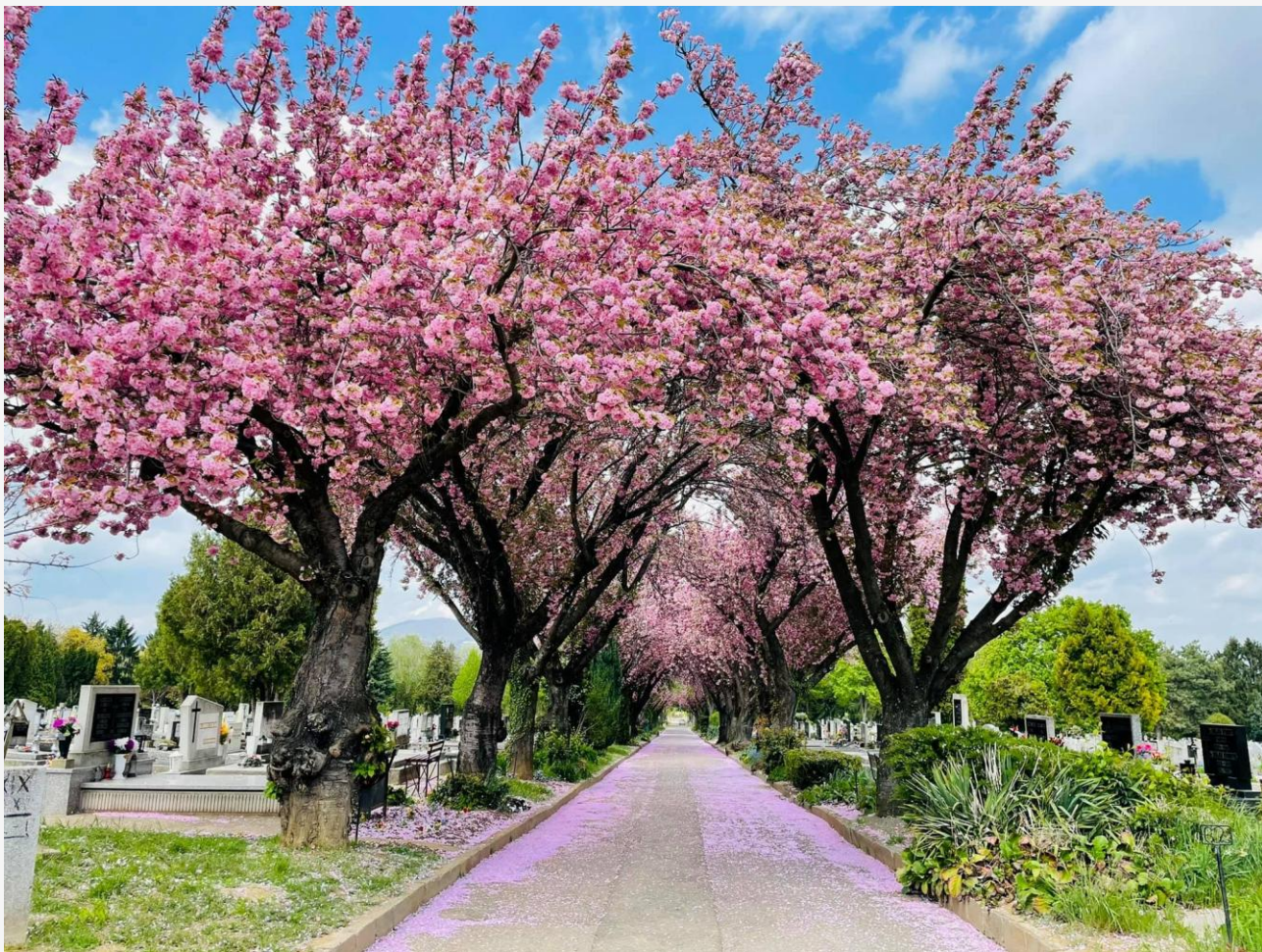

*„Ha tudni akarod, hogy egy nemzet mennyire becsüli
a múltját, nézd meg a temetőit.”*

Széchenyi István

Kőhegyi Csaba

Stratégiai és köztemető vezető
BIOKOM Nonprofit Kft.

Pécsi Köztemető bemutatása

A BLOKOM Nonprofit Kft. a Köztemető üzemeltetője.

- A temető közel 68 hektáros területen helyezkedik el. + 5 peremkerületi temető.
- Közzolgáltatási szerződéssel a temető üzemeltetést és a kegyeleti közzolgáltatási feladatokat is ellátjuk.

50-60 fő foglalkoztatott.

- A temető 1904-óta üzemel, közel 170.000 elhunyt nyughelye
- Településfejlesztési díj 2023
- Városmarketing Gyémánt díj 2023,2024

Üzemeltetés

Sírhelygazdálkodás-

- Teljes digitális nyilvántartás 2009 óta
- Lejáró sírhelyekre való figyelemfelhívás (matricák)- a lejárt sírhelyek türelmi idő után való újbóli értékesítése.
- Folyamatos sírhely építések a kor igényeinek megfelelően (urnás, koporsós, sírbolt)
- Sírhelykereső

Infrastuktúra-

- Fa és zöldfelület karbantartás
- Úthálózat karbantartás
- Rauch János sírkert megújítási program (védett sírhelyek, szobrok)

Különböző országos és régiós szakmai egyesületek-

- Dél-Dunántúli Temetkezési Egyesület (DDTE)
- Magyar Temető Fentartók Egyesülete (MTFE)
- Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI)

Üzemeltetés

Temetői szakipari munka-

- Minden vállalkozói tevékenység engedélyhez kötött.
- Építési, bontási engedélyek.
- Folyamatos ellenőrzés
- Temetőfenntartási hozzájárulás megfizettetése

Kegyeleti szolgáltatás

Teljeskörű temetkezési szolgáltatás-

- évi 2000 temetés
- 4 ravatalozó helyiség
- két szórókút (Zsolnay vizesszórás, száraz szórókút)
- digitális ügyviteli rendszer
- Honlap, webshop, ügyintézési időpontfoglaló
- Sírkő és virágértékesítés
- Temetőn belül lelkipásztori iroda- egyházi temetések ügyintézésére

Kegyeleti előtakarékoság

- Előre gondoskodás temetési költségekről
- Egy összegben illetve havi részletekben fizethető – évek függvényében a felhasználáskor kedvezményt biztosítunk.
- Csak a temetési szertartásra fordítható
- Szerződés elsőbbséget élvez a temetés megrendelését illetően, eltérni tőle nem lehet
- <https://www.temetopecs.hu/elotakarekossag>

Jövőbeni tervek

- Teljes digitális temetőtérkép
- Egyéni felhasználói felület saját fiókkal. (online megváltás)
- Építési, vállalkozói engedélyek online ügyintézése

Pécsi Köztemető képekben

A temetkezési szolgáltatás és temetőüzemeltetés jogi szabályozása

A jelenlegi szabályozás

- A temetőkről és temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény és a végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1) kormányrendelet szorosan kapcsolódnak egymáshoz, a két jogszabály együttes figyelembevétele szükséges.
- 1990-es évek végén társadalmi igényként jelentkezett a jogterület felülvizsgálata, korszerűsítése.
- A társadalmi-gazdasági viszonyok változása – normák hiánya miatt, az eltemettetők kiszolgáltatottá váltak.
- Monopolhelyzet megszűnésével egyre több gazdálkodó szervezet kezdte meg működését úgy, hogy hiányoztak a tevékenység gyakorlásának szabályai.
- A köztemetők fenntartása a települési önkormányzat feladatává vált.

A szabályozás szintjei

NÉGYSZINTŰ SZABÁLYOZÁS

- **Törvény**

A temetőkről és temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény

Keretszabály, az alapvető jogi normákat határozza meg. Definiálja, hogy a temetkezés olyan egyéni és társadalmi szintű szolgáltatás, amelynek megszervezése és lebonyolítása kegyeleti célokat szolgál.

- **Végrehajtási rendeletek**

145/1999. (X. 1) Korm. rend. a Tv. végrehajtásáról

258/2010. (XI.12) Korm. rend. a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottságról

237/2001. (XII. 10) Korm. rend a nemzeti gyászról

A szabályozás szintjei II.

- Miniszteri rendeletek

34/1999. (IX. 24.) BM-EÜM-IM együttes rendelet.

Halottakkal kapcsolatos rendelkezések végrehajtásáról, valamint a rendkívüli halál esetén követendő eljárásról.

2014. január 1-től a 351/2013 (X.4.) Korm. rendelet a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos ellátásról.

25/2008. (IV. 29) ÖTM rendelet a miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekről.

20/2013. (V. 28.) BM rendelet a belügyminiszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint egyes, szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről.

A szabályozás szintjei III.

- Helyi települési szabályozás

Helyi rendelet: önkormányzati rendelet a temető működésével kapcsolatban. Szabályozza a kegyeletgyakorlás rendjét, temetőben végezhető szakipari munkákat.

Kegyeleti közszolgáltatási szerződés: Kötelező feladat. Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatás. Temetőfenntartást, üzemeltetést foglal magában.

Temetőszabályzat: Nem kötelező, az önkormányzati rendelet által nem szabályozott dolgokat tartalmazhatja.

Egyházi temetőszabályzat: Egyházi tulajdonú temetőknél kötelező.

Kegyeleti közszolgáltatás

Temetői tulajdonviszonyok: állami, önkormányzati (helyi és országos kisebbségi önkormányzat is) illetve egyházi tulajdon, de lehet gazdálkodó szervezet, közhasznú szervezet is.

Temetőtulajdonos feladata: fenntartási kötelezettség.

Tv. 5.§ : a temető fenntartója a temető tulajdonosa ill. aki kezelői joggal rendelkezik.

5.§ (3): a köztemető fenntartója a települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat

6.§ Temetőtulajdonos feladatai:

- Tárgyi és infrastrukturális létesítmények megteremtése
- Zöldfelületek gondozása
- Sírhelytáblák megépítése, illetve kialakítása
- a temető kegyeleti méltóságának őrzése, az emlékezés a gyász színtere

Fenntartási, üzemeltetési kötelezettségeit elláthatja:

- Saját maga
- Gazdálkodó szervezet útján ebben az esetben a szakmai feltételeknek meg kell felelni (Vhr. 54.§)

Ennek formája a köztemetőben (Tv. 42.§) az Önkormányzati rendelet. Minden önkormányzat részére kötelező feladat. A temető használatáról temetőszabályzatot lehet készíteni.

Az önkormányzati rendelet - helyi temetőrendelet tartalmazza

- a temetési hely gazdálkodási szabályait;
- Az egyes temetkezési helyek (sírbolt, sírhely, urnahely) használati ideje
 - A lejárt temetkezési helyekkel kapcsolatos eljárás
 - A temetkezési helyek megváltási díja, urnatárolási hely (ha nem temetik el)
 - A ravatalozó, hűtőkamra vállalkozók által történő igénybevételének díjai
 - Sírásás, halott átvétel, hamvak átvételének, kellékek átvételének díjai
 - Vállalkozók temető-fenntartási hozzájárulása
- a sírhely méretezését, sírjelek alkalmazását, a kegyeleti tárgyak, növényzet elhelyezését, a sírgondozás szabályait;
- temetőben a kegyeleti közszolgáltatások feltételeit, a temetési hely megváltási díját, a temető-fenntartási hozzájárulás díját, illetve a létesítmények vállalkozók részéről történő igénybevételének díját;
- a temetési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét;

Az önkormányzati rendelet - helyi temetőrendelet tartalmazza

- a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket;
- a temető használatának és igénybevételeinek szabályait
 - a nyitvatartási időről, a be- és kilépés rendjéről,
 - az alapvető magatartási szabályokról,
 - a biztonsági szabályokról (pl. égetési tilalom, gyertyagyújtás),
 - az infrastruktúrának (pl. hűtő, ravatalozó, víz, áram) a szolgáltatók által történő igénybevételeiről,
 - az elhunytak és a temetési kellékek átvételéről,
 - az engedélyhez kötött (pl. építési) tevékenységekről szükséges rendelkezni.

Kegyeleti közszolgáltatási szerződés (Tv 39.§ (2)) tartalmazza

- **A tevékenység gyakorlásának helyét:** helyrajzi számmal, pontosan meg kell jelölni a köztemetőket, a esetleg a lezárt temetőket, amelyekre a szerződés vonatkozik
- **Az ellátandó tevékenységek felsorolását:** egzakt, számon kérhető, mérhető módon részletezni mindazon feladatokat, szolgáltatásokat, amelyek a törvény, a kormányrendelet, a helyi temetőrendelet, a temetőszabályzat alapján a köztemető fenntartása és üzemeltetése, mint közszolgáltatás körébe tartoznak
- **A teljesítés módját és idejét:** tevékenységek további pontosítása. Az üzemeltetés egyes részelemeinél (pl. takarítás, szemétszállítás, hűtőtisztítás stb.) célszerű időközöket, határidőket megjelölni
- **A feladat mennyiségi és minőségi követelményeit;**
- **A szerződés érvényességi idejét,** amely 5 évnél rövidebb és 15 évnél hosszabb nem lehet, de újbóli megkötése nem zárható ki: Jogbiztonságot illetve a változó körülményekhez való alkalmazkodást szolgálja. Itt lehet megállapodni a szerződés idő előtti megszüntetésének lehetőségeiről
- **A szolgáltatás finanszírozásának rendjét:** Itt a költségelszámolás, nyilvántartás lehetőségeit, módját, rendjét kell meghatározni

Kegyeleti közszolgáltatási szerződés (Tv 39.§ (2)) tartalmazza

- **A szolgáltatás ellenértékének mértékét és a megfizetés módját:** a díjazás mértékét (amely alapvetően a feladat nagyságától és a költségek megoszlásától függ) és megfizetésének módját.
- **A közüzemi szerződési kötelezettség alanyait:** önkormányzat, vagy a vállalkozó
- **A szolgáltatáshoz szükséges eszközök mennyiségi és minőségi előírásait és rendelkezésre bocsátásának módját:** melyik fél, mit biztosít
- **Az önkormányzati vagyontárgyak használatának, karbantartásának, felújításának és pótlásának szabályait:** Az átadott eszközökről célszerű leltárt készíteni. A szerződésben a vagyonvédelem, a karbantartás, a pótlás kérdéseit kell rendezni.
- **A szolgáltatást végző személyekkel kapcsolatos követelményeket:** minden részfeladatát megfelelően képzett, szakszerűen felkészített és ellenőrzött személyek lássák el. Azt is fontos rögzíteni, hogy mikor és milyen alvállalkozó alkalmazható.

Kegyeleti közszolgáltatási szerződés (Tv 39.§ (2)) tartalmazza

- **A szerződés fennállása alatt az önkormányzatot megillető ellenőrzési jogosítványokat:** testület, a polgármester, a bizottságok ellenőrzési, tájékozási lehetőségei
- **Arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy ha a gazdálkodó szervezet a kegyeleti közszolgáltatás mellett temetkezési szolgáltatást is végez, a kegyeleti közszolgáltatást más gazdasági tevékenységétől, így a temetkezési szolgáltatástól számvitelileg elkülöníti**
- **A birtokbaadás feltételeit**
- **Arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.**

(3) A szerződés azonnali hatállyal felmondható, ha a gazdálkodó szervezet a (2) bekezdés m) pontjában meghatározott kötelezettségét megszegi.

Köztemetőről csak egész temető esetén beszélhetünk, így egyházzal történt megállapodáskor is ezt a szerződést kell alkalmazni.

A temetőszabályzat tartalmazza (Vhr. 41/A.§)

- A temető használatának általános szabályait, a temetőben végzett szolgáltatások, valamint a kegyeletgyakorlás rendjét;
- A temetőben alkalmazott díjak mértékét;
- A temetőüzemeltetési (temetőgondnoki) feladatokat és kötelezettségeket, a létesítmények igénybevételeinek feltételeit;
- A temetési helyek kialakításának (méretezés) szabályait, a sírhelyhasználati idők meghatározását, a temetési helyek gondozásának, a növényültetés és a sírjelek alkalmazásának feltételeit;
- A hulladék gyűjtésének, kezelésének szabályait;
- A védett sírjelek, temetési helyek nyilvántartásának (ideértve a további temetés lehetőségének feltüntetését is) szabályait.

Egyházi temetőkre csak temetőszabályzat készül.

Temető létesítésére vonatkozó szabályok (Tv. 8. §)

- A temető beépítési előírásait helyi építési szabályzatban kell meghatározni
- Helykijelölés során tekintettel kell lenni a szomszédos terület használóira
- Épített környezet alakításáról szóló tv (1997/78) + OTÉK (különleges, beépítésre nem szánt terület) 37/2007 ÖTM rendelet
- Településrendezési tervek jelölik ki a helyét (művelés alól kivett terület)
- Talajvíz szintje 2,5 m-nél mélyebb
- Nincs kötelező védőtávolság, a helyi építési szabályzat határozhatja meg.
- Kert jelleg (Vhr. 2.§)
- Úthálózat
 - legfeljebb 65%-os betemetés, (35% az út és növényzet, közösségi helyek)
 - bejárat, fogadótér, ravatalozóhoz vezető út, ravatalozó környéke park jellegű kialakítás
 - fásítási kötelezettség
- Akadálymentes közlekedés lehetőségének megteremtése
- Gépjárművel járhatónak kell lennie.

Temetői létesítmények(Tv. 9. §)

- **Út:** gépjárművel járható, akadálymentes, parkoló is kell
- **Ravatalozó:** színvonalas kiképzés, 2 funkció: üzemi technikai és búcsúztató, temetkezési emlékhelyen nem szükséges, ha van, akkor is csak a búcsúztatásra szabad használni
- **Tárolóhűtő:** speciális hűtő/teremhűtő
 - 2000 fő alatt ravatalasztal is elég
- **Kerítés (2009)**
 - helyi építési szabályzatnak megfelelő
 - cserje + kerítés
- **Vízvételi lehetőség, illemhely**
 - 150 méterenként kell vízvételi lehetőség, ezért díj nem kérhető
- **Hulladéktároló**

A temetőt sírhelytáblákra (parcellákra) kell osztani

- A sorok kialakítása a tulajdonos feladata.
- Számozás a parcellák sarkain (balról jobbra növekedik) nyilvántartást kell róla vezetni
- A betemetés előtt a sírhelytáblákat temetésre elő kell készíteni (tereprendezés, ültetvényezés, fásítás, határoló út)
- Lehetőség az egyes temetési helyek kertészeti, építészeti (síremlék-tervezés) kialakítására
- A központi rendelkezések a temetési helyek méretét nem írják elő.
- Kötelező szélességi, hosszúsági méretelőírás: a temetőszabályzatban kell rögzíteni a temetési helyek egymástól való távolságával együtt. Ez településenként, temetőnként is eltérő lehet.
- Sírgödör mélysége azonban szabályozott. (2 m. 2,20 m, vizes területen 1,60 m)

A temetői díjak

A temető tulajdonosa, köztemető esetén az önkormányzat, a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült indokolt és szükséges költségek alapján állapítja meg.

- a **temetési hely, illetőleg az újraváltás** díját,
- a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő **temető-fenntartási hozzájárulás** díját,
- a **temetői létesítmények**, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások **igénybevételéért** a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat, (temető-igénybevételi díj, Ravatalozó-létesítményhasználati díj)
- A temetőbe történő behajtás díját.
- Önkormányzat rendelete kötelezővé teheti bizonyos szolgáltatások esetében az üzemeltető szolgáltatásának igénybevételét.
- Temető-fenntartási hozzájárulási díját a temető tulajdonos (képviselő testület) állapítja meg.

A temetői díjak

- Új temetéskor biztosítani kell a temetési hely legalább 25 éves használatát. Rátemetés esetén a meghosszabbított sírhelyhasználati időre vonatkozó arányos sírhelyhasználati díjat kell megfizetni.
- A sírhely „visszaadásakor”, ha a rendelkezési jog azért szűnik meg, mert a jogosult a holttestet más temetési helyen kívánja eltemetni, a jogosult részére a megváltási díj időarányos részét vissza kell téríteni.

A temetőszabályzat tartalmazza a temetőben alkalmazott díjak mértékét. Ez azért különösen fontos, mert az üzemeltető csak ezeket a díjakat szedheti.

A temető üzemeltetője a szabályzatban megállapított díjakon felül más díjat nem állapíthat meg, így különösen: nem szedhető díj a temetőlátogatásért, a temetői utak használatáért és a temetési hely gondozásához igénybe vett vízért.

Nyilvántartás

- Az üzemeltető kiemelt feladata.
- Nyilvántartókönyv és sírboltkönyv vezetését írja elő kötelezően.
A nyilvántartás kizárólag a Temetkezési tv. szerinti tartalommal vezethető. Lehet papír alapú, de lehet digitálisan is.
- Időrend szerint kell bejegyezni a rendelkezésre jogosult személynek a rendelkezéseit (a sírboltba történő temetésre vonatkozóan) is tartalmaznia kell.
- Ismeretlen (N.N.) holttest eltemetése esetén az eljáró hatóság nevét és az ügyszámot is be kell írni.
- Újratemetés/megszüntetés: közös sírba helyezés idejét, sírhelyszámát
- Eltemettető és a temetési hely felett rendelkezni jogosult tekinthet be a nyilvántartásokba.
- Kiegészült a hamvak kiadásának adataival (Tv. 21.§)
(név, születési hely, idő, a.n. lakcím, hamvak elhelyezésének helye)
- Felvilágosítás a temetési helyről.

Nyilvántartás

- **Tigersoft**
- **Testamentum temetkezési ügyviteli rendszer**

Teljeskörű sírhelynyilvántartás

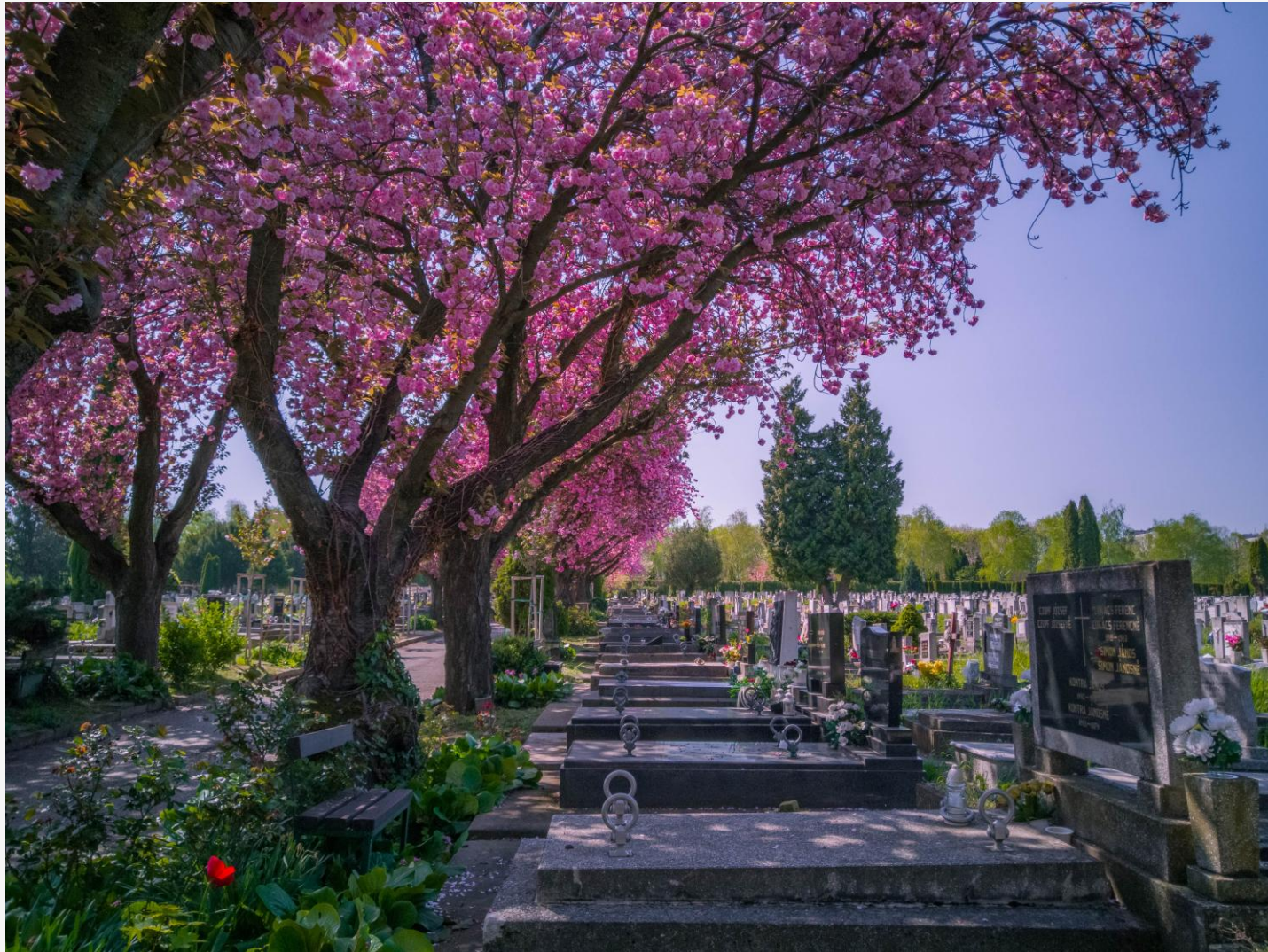
- Teljes történet- és esemény követés (sírhely, elhunyt)
- Megváltások teljeskörű kezelése, rövidítése, hosszabbítása
- Számlázás

Nyilvántartás

- minden munkát a temető üzemeltetőjének be kell jelenteni, kivéve a hozzátartozók részéről történő sírgondozói, sírdíszítési, sírbeültetési tevékenységet,
- fő szabály, hogy a vállalkozó tevékenységét a temetőszabályzat (helyi rendelet) előírásainak megfelelően köteles végezni,
- általános – mindenkre vonatkozó – szabály: a munka, a tevékenység ne sértse mások kegyeleti érzését, ne akadályozza az éppen akkor történő búcsúztatást, hang és egyéb hatás ne zavarja a szertartást. Nem szabad akadályozni a temetési hely megközelíthetőségét, nem sérülhet a szomszédos sírhely.
- A munkavégzés temetőbeli helye és ideje a folyamatban lévő temetésre, búcsúztatásra való tekintettel korlátozható. Előzetes bejelentés hiányában az üzemeltető a temető területére való belépést megtilthatja.

A temetőhasználat jogosultság, a temető rendjére figyelemmel lehet megtenni.(Temetőszabályzat)

Temetőben végzett szakipari munkához Temetőfenntartási díj kérhető.

Köszönöm a figyelmet!